

01. oktobari 2024

UKA2024/32

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allangortinneqarnerat pillugit inatsisip (Malersuineq akiorniarlugu suliniutit patajaallisaavigineqarnerat, kinaassutsimik atonerluinerup pinerluutinngortinneqarnera aamma unnerluussuteqarnissamut piffissaliussap unitsinneqarnera il.il.) pillugu missingiutip Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuutip aamma Qanilleqqusinnginneq, najugaqataasinnaannginneq aamma anisitsisarneq pillugit inatsisip allangortinneqarnera pillugu inatsisip assigiinngitsut Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnissaat pillugu peqqussutissamut missingiut

(Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Aatsitassanut, Inatsisip Atuutsinneqarnerannut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Siullermik Siumumiit Naalakkersuisut qujaffingerusuppagut, pinerluttulerinermi aammalu eqqartuussisarnermi inatsisipik nutarterimmata, eqqumaffigineqarlutillu ullutsinni pinerluutaasartut nutaatut taaneqarsinnaasut aammalu eqqartuussisarnermi inatsisipitigut ulluinnarni unammillernarsinnaasut eqqumaffingalugit iliuuseqarfigimmatigit.

Siumumiit nuannaartutingaarput Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit siunnersuutigisimasaat piviusunnngortilermasigit. Siumumiik Siunnersuisoqatigiit kaammattorusuppagut suli sulilluarnissaannik, inatsisillu suli pitsanngorsaavigiuassallugit Naalakkersuisut, Kunngaqarfimmilu akisussaasut suleqatiginerisigit. Minnerunngittumillu aamma maani Inatsisartuni oqaaseqaatigisartakkatsinnut malinnaasarnissaannut, tassami pinerluttulerinermut inatsip sorpassuartigit pitsanngorsarneqarsinnaavoq, ullutsinnut tulluarsarlugu aammalu pinerluutit assigiinngiaartut sukumiinerusumik sinaakkuteqarnissaat aammalu pineqaatissiisarnermi sinaakkutit eqqunnissaanut suliamut malinnaallutik.

Siunnersuummi qulequttat

Ullumikkut eqqartukkagut inatsisaannaangillat, Inuimmi pineqarput. Inuit toqqissisimanissaannut tunngassuteqarput aammalu inatsisip pinerluttumut, pinerluffigitittumullu naapertuuttumik aaqqissuussaanaannut qanoq qulakkeerinnissinnaanermut tunngassuteqarput.

Malersuineq (Stalking) qinngarnaannarani aamma inunnik malersorneqartunut tarnikkut innarliisinnaavoq. Ulluinnarni kiffaanngissusiaasinnaavoq, soorlu arlaannukarusukkaluarluni

inuttut imminut killilersortoqalersinnaavoq, minnerunngittumillu tarnikkut kiffaanngissusiaasinnaalluni. Tamanna Siumumiik akuersaangilluinnarparput, tulluarsoraarpullu, pinerlunnermi inatsimmi toqqaannaq inerteqqutaalernissaa innersuutigineqarmat. Uani inatsimmi pinerluffigineqartoq aamma annerusumik illersungaalissaaq, tassa eqqartuussinermi illersuisumik pisinnaanera qulakkeerneqassaaq aammalu pinerluttoq iperangaassappat paasitineqarnissaminik pisinnaatitaaffeqassalluni. Taamaasilluni pinerluffigitittoq kisimiittutut misiginissaa annikillissaaq aammalu qulakkeerinnilluni, eqqissilluni angalaarsinnaassalluni, Inumineq taassuminnga malersorneqarani.

Kinaassutsimik atornerluisarneq annertuumik aamma atungaajartortoq Siumumiik maluginiarparput. Immaqami aamma innuttaasut malugisimassavaat, inuit attaveqatigiittarfianni tamakkua pisartut allatigullu internetternermi. Kisianni inatsit tassaniinnaangittoq atuutissaaq, tassami aamma internet avataani, pisuni piviusuni aamma atuutissaaq. Siumumiik isumaqatigilluinnarparput, IT atuungasorujussuanngornerani inatsit taamaattoq pitsaasuusoq.

Unnerluussinissamut piffissaliussisarneq aamma pitsanngorsaavigineqalerput, tassami takusareerparput, soorlu siornatigut aalisarnermut inatsimmik unioqqutitsisoqarsimappat, suliaassanngortitsisut ajornartorsiutigisinnaangaat, unnerluussinissamut killiliussap qaangiussimanera. Tamanna uani inatsimmi ajornnanngillisarneqalerpoq, tamakkua pinngitsoortikkumallugit. Tassa pinerlussimasut pineqaatissinneqaratik inississinnaasarput, inatsisigut massakkut killilersuimmata, tamanna uani inatsimmi pitsanngorsaavigineqassaaq.

Naggataatigut oqaaseqatigiit

Siumumiit allannguutissat qujaruppagut, isumaqatigaangullu aammalu pissusissamisoortutut isingalugit. Naalakkersuisunullu kaammattuutingaarput, Inatsiseqarnikkut, eqqartuussiveqarnikkullu sulii danskit qullasinnerpaamik akisussaaffingaluaaraat, eqqaamassangaat uangut aamma nammineq piunasaqarnissatsinnut akisussaaqataasugut. Tammalumi ullumikkut upernarsaataalluarpoq.

Siumumiimmi innuttaasut naapertuilluartumik, eqqortumillu pineqarnissaat aammalu minnerunngittumik pinerluffigitissimasup naapertuilluartumik inatsisitigut illersorneqarnissaa pingaartipparput.

01. oktobari 2024

UKA2024/32

Siumumiik aalangiiffissaq tamakkiisumik taperserparput, pisariaqarpallu Inatsisinut
ataatsimiisitaliamut ingerlateqqinnissaa innersuukkumallugu.

Qujanaq.

Kuno Fencker, Siumut